

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра обліку і оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри
обліку і оподаткування:

«17» 07 2020 г.

Г (Гордієнко М.І.)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП 6. Бухгалтерський облік
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 075 Маркетинг,
076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
(шифр і назва спеціальності)

**Освітня програма Маркетинг, Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність**

Ступінь вищої освіти: перший (бакалаврський) рівень

Факультет: економіки і менеджменту

Робоча програма з **Бухгалтерського обліку** для студентів за спеціальністю 051 Економіка, 075 Маркетинг, 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Розробник: Абрахам Ю.В., к.е.н., доц. кафедри бухгалтерського обліку

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри **Обліку і оподаткування**.

Протокол від «19» червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри обліку і оподаткування

(підпис)

Гордієнко М.І.

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Строченко Н.І.
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Данько Ю.І.
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Борисова В.А.
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(підпис)

Терещенко С.І.
(прізвище та ініціали)

Декан факультету
економіки і менеджменту

(підпис)

Строченко Н.І.
(прізвище та ініціали)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

(підпис)

Г. Баранік
(прізвище та ініціали)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 17.07. 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Абрахам Ю.В., 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>07 Управління та адміністрування</u>	Нормативна	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>051 Економіка,</u> <u>075 Маркетинг,</u> <u>072 Фінанси,</u> <u>банківська справа та страхування ,</u> <u>076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»</u> (шифр і назва спеціальності)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: -		Курс	
		3	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		5-й (о)	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Лекції		
	30 год.		
	Практичні, семінарські		
	30 год.		
	Лабораторні		
		-	
	Самостійна робота		
60 год.			
Індивідуальні завдання:			
	-		
		Вид контролю: Екзамен	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання - 50/50 (60/60)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

2.1. Мета: формування у студентів сучасної системи знань про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні.

2.2. Завдання: оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття навиків застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації, формування уявлення про повний цикл обробки облікової інформації: від первинної фіксації господарських операцій до складання фінансової звітності; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації бухгалтерського обліку на підприємстві.

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» передбачає формування у студентів спеціальності **051 «Економіка»** компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
1	Інтегральна	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.	ІК 1
	Загальні		
1		Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК4
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
1		Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.	СК 2
2		Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.	СК 7
3		Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.	СК 10

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	ПРН 10
2	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	ПРН 12
3	Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	ПРН 13
4	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	ПРН 18
5	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	ПРН 19

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» передбачає формування у студентів спеціальності **075 «Маркетинг»** компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Загальні		
1		Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 4
2		Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 7
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.	ФК1
2		Здатність критично аналізувати й узагальнювати положення предметної області сучасного маркетингу.	ФК 2
3		Здатність планування і провадження ефективної маркетингової діяльності ринкового суб'єкта в кросфункціональному розрізі.	ФК 13
4		Здатність пропонувати вдосконалення щодо функцій маркетингової діяльності.	ФК14

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Визначати функціональні області маркетингової діяльності ринкового суб'єкта та їх взаємозв'язки в системі управління, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність такої діяльності.	ПРН 6

2	Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	ПРН 12
3	Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.	ПРН 13

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» передбачає формування у студентів спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»** компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
Загальні			
1		Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК 3
2		Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК 4
3		Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 5
4		Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.	ЗК 6
5		Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗК 9
6		Здатність виявляти ініціативу та підприємливість, адаптуватися та діяти у новій ситуації.	ЗК 10
Фахові (спеціальні)			
1		Здатність складати та аналізувати фінансову звітність, інтерпретувати та використовувати фінансову та пов'язану з нею інформацію.	ФК 6

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПРН 2
2	Вміти застосовувати набуті знання у практичній діяльності.	ПРН 3
3	Проводити дослідження на рівні бакалавра, зокрема, здійснювати пошук, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел.	ПРН 4
4	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.	ПРН 6
5	Вміти пояснювати інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід фахівцям і нефаківцям у фінансовій області.	ПРН 9
6	Дотримуватися професійних етичних стандартів.	ПРН 10
7	Демонструвати навички складання фінансової звітності, аналізу та інтерпретації фінансової, статистичної та пов'язаної інформації.	ПРН 21
8	Вміти нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування.	ПРН 24

Вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» передбачає формування у студентів спеціальності **076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»** компетентностей:

№	Вид програмних компетентностей	Програмна компетентність	Шифр
	Інтегральна		
1		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у галузі підприємництва, торгівлі і біржової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів підприємництва, торгівлі і біржової діяльності, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.	ІК 1
	Загальні		
1		Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ЗК 1
		Здатність застосовувати отримані знання практичних ситуаціях.	ЗК2
		Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	ЗК3
		Здатність спілкуватися іноземною мовою.	ЗК 4
		Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК 5
		Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ЗК 6
		Здатність до пошуку, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.	ЗК6
		Прагнення до збереження навколишнього середовища.	ЗК 9
		Здатність діяти відповідально та свідомо.	ЗК10
		Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	ЗК 11
	Фахові (спеціальні)		
1		Здатність використовувати методи економічних досліджень; визначати цінову еластичність попиту на с.-г. продукцію; визначити оптимальне поєднання складових ланок аграрного підприємства; визначити системи показників ефективності використання персоналу та продуктивності праці; визначити доцільність заміни живої праці капіталом; визначити раціональне поєднання основного і оборотного капіталу на підприємстві; визначити кращі джерела формування авансованого капіталу та шляхи ефективного його використання у	ФК 1

		підприємницьких структурах.	
2		Здатність визначати стан рівноваги споживача; моделювати часткову рівновагу залежно від змін попиту і пропозиції; розраховувати рівноважні обсяги попиту та пропозиції, ціну ринкової рівноваги та показники еластичності; оцінювати необхідність та наслідки державного втручання в роботу ринків. розрахувати, за яких умов максимізується прибуток фірми.	ФК 2
3		Здатність розраховувати показники економічної діяльності на макrorівні згідно з системою національних рахунків (СНР); моделювати макроекономічну рівновагу залежно від сукупного попиту і пропозиції; аналізувати наслідки безробіття та інфляції, дискреційної фінансової політики, оцінювати ознаки та вплив кредитно-грошової політики уряду на динаміку виробництва.	ФК 3
4		Здатність володіти основами математичного апарату, необхідними для ефективного вивчення інших дисциплін та прийняття відповідних економічних рішень.	ФК 5
5		Здатність будувати математичні моделі нескладних економічних задач для прийняття ефективних управлінських рішень..	ФК 6
6		Здатність виконувати найпростіші обчислювання в MSExcel, формувати дані в Excel. будувати діаграми для прийняття ефективних економічних рішень.	ФК 7
7		Здатність виявляти тенденції змін зовнішнього середовища і прогнозувати їх розвиток з використанням інформаційних технологій.	ФК 8
8		Здатність організувати належні умови та чинники задля забезпечення високої якості управління на підприємстві; практикувати (реалізувати) набуті знання в особистій та професійній діяльності; удосконалювати процеси управлінського документування; приймати якісні групові та індивідуальні управлінські рішення.	ФК 11
9		Здатність ідентифікувати існуючі методики оцінки конкурентоспроможності продукції підприємства і розраховувати її рейтинг; визначати необхідні напрями просування продукції і переконувати споживачів в її унікальних перевагах; продемонструвати уміння розробляти програму опитування, розраховувати обсяг і структуру вибірки респондентів, сегментувати ринок, позиціонувати товар на ринку; прогнозувати наслідки та аналізувати попит на товари підприємства на окремому ринку аналізувати рекламний бюджет, розуміти й аналізувати причини утворення дефіциту бюджету	ФК 12

		досліджувати накопичений світовий досвід в сфері маркетингових досліджень.	
10		Здатність визначати кількість грошей, необхідних для обігу; визначати величину транзакційного попиту на гроші, визначати величину окремих грошових агрегатів; розраховувати значення грошового мультиплікатора та пропозицію грошей з врахуванням грошового мультиплікатора.	ФК 13
11		Вміння формувати та використовувати активи підприємства, проводити аналіз їх структури та руху; складати звітність про результати фінансової діяльності підприємства за встановленою формою; виконувати роботу з формування, ведення та зберігання бази даних внутрішньогосподарської та зовнішньої фінансової інформації; визначити потребу в коштах на фінансову діяльність підприємства; визначити розмір доходів і витрат, надходжень і відрахувань коштів, взаємовідносини з бюджетом, податковими органами, банками та ін.	ФК 14
12		Здатність професійно трактувати інформацію про активи, власний капітал, зобов'язання та господарські операції у первинних документах, реєстрах аналітичного та синтетичного обліку; визначати зміст господарської операції за наведеними бухгалтерськими проводками; читати бухгалтерський баланс та робити висновки щодо стану активів, власного капіталу та зобов'язань.	ФК 15
13		Здатність економічно мислити та використовувати знання з економіки праці для вибору конкретних рішень; визначати кошти на оплату праці тощо.	ФК 16
14		Здатність виявляти визначальні риси світового ринку, світового господарства та міжнародної економіки, пояснити вплив міжнародного поділу праці на розвиток економіки України; пояснити сучасні тенденції міжнародного руху капіталу робочої сили і технологій, а також виявити шляхи залучення до цих процесів економіки України.	ФК 17
15		Вміння визначати коло своїх обов'язків з питань виконання завдань професійної діяльності з урахуванням ризику виникнення небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах економіки.	ФК 20
16		Здатність здійснювати господарський аналіз діяльності підприємницьких структур та аналіз процесів і явищ у зовнішньому оточенні бізнесу.	ФК 21
17		Вміння впроваджувати заходи, спрямовані на гармонійне поєднання типів і методів організації виробництва і торгівлі з метою забезпечення	ФК 22

		оптимізації виробничих та торгівельних процесів, ефективного використання їх основних елементів та досягнення високих виробничих і економічних показників у діяльності підприємства;	
18		Вміння аналізувати та використовувати нормативно-правові документи з питань оцінки вартості підприємства та його складових; планувати заходи щодо формування потенціалу підприємства; систематизувати фактори, що визначають величину потенціалу підприємства; вибирати методи оцінки потенціалу та його складових.	ФК 26
19		Здатність застосовувати в завданнях планування діяльності підприємств різні методи планування; розробляти план об'ємів реалізації, поточні плани виробництва; визначати планову потребу виробництва в ресурсах і матеріально-технічних засобах.	ФК 27
20		Вміння застосовувати знання основ кооперації і механізмів впровадження їх в практику; сформулювати та організувати роботу ініціативної групи по створенню кооперативу; визначити, які ресурси необхідні для забезпечення діяльності майбутнього кооперативу.	ФК 30
21		Вміння здійснювати пошук та кваліфіковано застосовувати нормативно-технічну документацію (НТД) з стандартизації та сертифікації, додержуватися її вимог; проводити роботи з стандартизації; готувати документацію для проведення сертифікації продукції, систем управління якістю, атестації виробництва та акредитації органів з сертифікації та лабораторій; проводити сертифікацію продукції в Системі УкрСЕПРО.	ФК 31
22		Вміння застосовувати правила, методи, принципи, “закони” функціонування та організації зовнішньоекономічної діяльності в конкретних ситуаціях, аналізувати й оцінювати факти та події; прогнозувати очікувані результати від здійснення зовнішньоекономічної діяльності підприємствами.	ФК 32
23		Здатність проаналізувати будь-яку виробничо-господарську ситуацію за даними конкретного підприємства ґрунтуючись на вивчених методиках та показниках діяльності підприємства, щодо поставленої мети та завдань; комплексно оцінити роботу підприємства, узагальнити результати аналізу, виявити наявні резерви підвищення ефективності діяльності підприємства та запропонувати відповідну систему заходів щодо поліпшення його роботи.	ФК 34

2.3 Програмні результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» студент повинен бути здатним продемонструвати такі результати навчання:

№	Програмні результати навчання	Шифр
1	Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.	ПРН 2
2	Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною мовою	ПРН 3
3	Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	ПРН4
4	Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.	ПРН 5
5	Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.	ПРН 6
6	Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.	ПРН 9
7	Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.	ПРН 10
8	Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.	ПРН 11
9	Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	ПРН 13
10	Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.	ПРН 15
11	Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.	ПРН 16
12	Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.	ПРН 19
13	Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.	ПРН 20

Програма навчальної дисципліни (затверджена Вченою радою СНАУ протокол №6 від 03.07.2018р.)

Змістовий модуль 1. *Методологія обліку, облікові реєстри та форми бухгалтерського обліку.*

Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика. Суть і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності. Функції і завдання

бухгалтерського обліку. Види обліку. Нормативно-правова база регулювання обліку. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Вимірники, які застосовують в обліку.

Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку. Господарські засоби та їх види. Джерела формування господарських засобів. Господарські процеси та господарські операції. Користувачі бухгалтерської інформації. Бухгалтерський облік у системі наук.

Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах. Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку. Господарські засоби підприємства. Їх характеристика та класифікація. Джерела надходження та формування господарських засобів, їх класифікація. Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку.

Тема 4. Бухгалтерський баланс. Поняття і види балансів. Зміст і будова бухгалтерського балансу. Типи змін балансу під впливом господарських операцій.

Значення балансової інформації для управління підприємством та аналізу його фінансового стану. Баланс у зарубіжних країнах. Особливості побудови бухгалтерського балансу. Основні етапи складання балансу.

Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. План рахунків бухгалтерського обліку та його будова. Класифікація рахунків за економічним змістом. Класифікація рахунків за призначенням та структурою. Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку.

Тема 6. Документація та інвентаризація. Загальні поняття про облікові документи. Роль та значення бухгалтерських документів. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів. Мета і завдання інвентаризації. Методика проведення інвентаризації. Визначення, регулювання та відображення результатів інвентаризації в обліку. Види бухгалтерських документів, їх класифікація. Організація документообігу і зберігання документів.

Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах. Облікові реєстри, їх види. Техніка облікової реєстрації. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах. Форми бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємств.

Тема 8. Облік грошових коштів та фінансових інвестицій. Склад грошових коштів, порядок їх відображення у фінансовій звітності та організація внутрішнього контролю. Облік грошових коштів у касі. Документальне оформлення та облік коштів на рахунках у банках. Облік короткострокових фінансових інвестицій.

Змістовий модуль 2. Особливості обліку оборотних та необоротних активів зобов'язань, доходів та витрат підприємства.

Тема 9. Облік дебіторської заборгованості. Визнання дебіторської заборгованості, її оцінка та класифікація. Поточна дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги. Довгострокова дебіторська заборгованість. Розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості у

Примітках до фінансової звітності. Узагальнення інформації про дебіторську заборгованість в регістрах бухгалтерського обліку.

Тема 10. Облік необоротних активів. Економічний зміст, склад і класифікація необоротних активів. Оцінка та переоцінка необоротних активів. Документальне оформлення операцій руху необоротних активів. Організація аналітичного і синтетичного обліку необоротних активів. Облік орендованих необоротних активів. Облік нематеріальних активів. Облік витрат на ремонт. Облік витрат на капітальне будівництво, дообладнання, реконструкцію, модернізацію. Облік зносу необоротних активів. Інвентаризація необоротних активів.

Тема 11. Облік запасів. Запаси підприємства та їх класифікація. Оцінка запасів в обліку. Документальне оформлення надходження і витрачання запасів. Облік запасів на складі та його зв'язок з обліком у бухгалтерії. Облік запасів та нарахованих податків за ними в бухгалтерії. Інвентаризація запасів та її відображення в обліку. Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів.

Тема 12. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень. Оцінка та облік довгострокових зобов'язань. Облік довгострокових кредитів банку. Облік інших довгострокових фінансових зобов'язань.

4. Відображення у бухгалтерському обліку поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями. Оцінка та облік забезпечень. Розкриття інформації щодо зобов'язань у Примітках до фінансової звітності. Узагальнення операцій з обліку зобов'язань в регістрах бухгалтерського обліку.

Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань та забезпечень. Сутність, класифікація та оцінка зобов'язань. Облік короткострокових (поточних) зобов'язань. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях. Облік довгострокових облігацій та їх види. Облік довгострокових орендних зобов'язань. Облік пенсійних зобов'язань.

Тема 14. Облік доходів, витрат та фінансових результатів. Сутність, класифікація та порядок визнання доходів і витрат. Облік доходів і витрат. Порядок визначення та облік фінансових результатів.

Тема 15. Облік власного капіталу. Капітал підприємства та його структура. Порядок формування та облік статутного, пайового й іншого зареєстрованого капіталу. Облік неоплаченого та вилученого капіталу. Облік резервного капіталу.

Облік капіталу в дооцінках. Облік додаткового капіталу.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1 <i>Методологія обліку, облікові регістри та форми бухгалтерського обліку.</i>													

Змістовий модуль 1. <i>Методологія обліку, облікові регістри та форми бухгалтерського обліку.</i>											
Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика.	8	2	2			4					
Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку.	8	2	2			4					
Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах.	8	2	2			4					
Тема 4. Бухгалтерський баланс.	8	2	2			4					
Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.	8	2	2			4					
Тема 6. Документація та інвентаризація.	8	2	2			4					
Тема 7. Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах.	8	2	2			4					
Тема 8. Облік грошових коштів та фінансових інвестицій.	8	2	2			4					
Разом за змістовим модулем 1	64	16	16			32					
Модуль 2 . <i>Особливості обліку оборотних та необоротних активів зобов'язань, доходів та витрат підприємства.</i>											
Змістовий модуль 1. <i>Особливості обліку оборотних та необоротних активів зобов'язань, доходів та витрат підприємства.</i>											
Тема 9. Облік дебіторської заборгованості.	8	2	2			4					

Тема 10. Облік необоротних активів.	8	2	2		4						
Тема 11. Облік запасів.	8	2	2		4						
Тема 12. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень.	8	2	2		4						
Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань та забезпечень.	8	2	2		4						
Тема 14. Облік доходів, витрат та фінансових результатів.	8	2	2		4						
Тема 15. Облік власного капіталу.	8	2	2		4						
Разом за змістовим модулем 2	56	14	14		28						
Усього годин	120	30	30		60						

5. Теми та план лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика. 1. Суть і значення бухгалтерського обліку як основи підприємницької діяльності, 2. Функції і завдання бухгалтерського обліку. 3. Види обліку. 4. Нормативно-правова база регулювання обліку.	2
2	Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку 1. Предмет та об'єкти бухгалтерського обліку 2. Господарські засоби та їх види 3. Джерела формування господарських засобів 4. Господарські процеси та господарські операції	2
3	Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах. 1. Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку. 2. Господарські засоби підприємства. Їх характеристика та класифікація. 3. Джерела надходження та формування господарських	2

	засобів, їх класифікація.	
4	Тема 4. Бухгалтерський баланс 1. Поняття і види балансів. 2. Зміст і будова бухгалтерського балансу. 3. Типи змін балансу під впливом господарських операцій. 4. Значення балансової інформації для управління підприємством та аналізу його фінансового стану. 5. Баланс у зарубіжних країнах.	2
5	Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1. План рахунків бухгалтерського обліку та його будова. 2. Класифікація рахунків за економічним змістом. 3. Подвійний запис як елемент методу бухгалтерського обліку.	2
6	Тема 6. Документація та інвентаризація 1. Загальні поняття про облікові документи. Роль та значення бухгалтерських документів. 2. Вимоги до змісту, структури й оформлення документів. 3. Мета і завдання інвентаризації. Методика проведення інвентаризації. 4. Визначення, регулювання та відображення результатів інвентаризації в обліку.	2
7	Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах 1. Облікові реєстри, їх види. 2. Техніка облікової реєстрації. 3. Способи виправлення помилок в облікових реєстрах.	2
8	Тема 8. Облік грошових коштів та фінансових інвестицій 1. Склад грошових коштів, порядок їх відображення у фінансовій звітності та організація внутрішнього контролю. 2. Облік грошових коштів у касі. 3. Документальне оформлення та облік коштів на рахунках у банках.	2
9	Тема 9. Облік дебіторської заборгованості 1. Визнання дебіторської заборгованості, її оцінка та класифікація 2. Поточна дебіторська заборгованість 3. Дебіторська заборгованість за товари, роботи послуги 4. Довгострокова дебіторська заборгованість.	2
10	Тема 10. Облік необоротних активів 1. Економічний зміст, склад і класифікація необоротних	2

	<p>активів.</p> <p>2. Оцінка та переоцінка необоротних активів .</p> <p>3. Документальне оформлення операцій руху необоротних активів.</p> <p>4. Організація аналітичного і синтетичного обліку необоротних активів.</p> <p>5. Облік орендованих необоротних активів.</p> <p>6. Облік нематеріальних активів.</p>	
11	<p>Тема 11.Облік запасів</p> <p>1. Запаси підприємства та їх класифікація.</p> <p>2. Оцінка запасів в обліку.</p> <p>3.Документальне оформлення надходження і витрачання запасів.</p> <p>4.Облік запасів на складі та його зв'язок з обліком у бухгалтерії.</p> <p>5.Облік запасів та нарахованих податків за ними в бухгалтерії.</p>	2
12	<p>Тема 12. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень</p> <p>1.Оцінка та облік довгострокових зобов'язань.</p> <p>2.Облік довгострокових кредитів банку</p> <p>3. Облік інших довгострокових фінансових зобов'язань.</p> <p>4.Відображення у бухгалтерському обліку поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.</p> <p>5. Оцінка та облік забезпечень.</p>	2
13	<p>Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань та забезпечень</p> <p>1. Сутність, класифікація та оцінка зобов'язань.</p> <p>2. Облік короткострокових (поточних) зобов'язань.</p> <p>3. Облік зобов'язань по заробітній платі та пов'язаних з нею відрахуваннях.</p> <p>4. Облік довгострокових облігацій та їх види.</p>	2
14	<p>Тема 14. Облік доходів, витрат та фінансових результатів.</p> <p>1. Сутність, класифікація та порядок визнання доходів і витрат.</p> <p>2. Облік доходів і витрат.</p>	2
15	<p>Тема 15. Облік власного капіталу.</p> <p>1.Капітал підприємства та його структура.</p> <p>2.Порядок формування та облік статутного, пайового й іншого зареєстрованого капіталу.</p> <p>3. Облік неоплаченого та вилученого капіталу.</p> <p>4. Облік резервного капіталу.</p>	2
	Разом	30

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика.	2
2	Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку	2
3	Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах	2
4	Тема 4. Бухгалтерський баланс	2
5	Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис	2
6	Тема 6. Документація та інвентаризація	2
7	Тема 7. Облікові регістри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах	2
8	Тема 8. Облік грошових коштів та фінансових інвестицій	2
9	Тема 9. Облік дебіторської заборгованості	2
10	Тема 10. Облік необоротних активів	2
11	Тема 11. Облік запасів	2
12	Тема 12. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень	2
13	Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань та забезпечень	2
14	Тема 14. Облік доходів, витрат та фінансових результатів	2
15	Тема 15. Облік власного капіталу	2
	Разом	30

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Господарський облік, його суть і характеристика. 1. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. 2. Вимірники, які застосовують в обліку.	4
2	Тема 2. Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку. 1. Користувачі бухгалтерської інформації. 2. Бухгалтерський облік у системі наук.	4
3	Тема 3. Методичні прийоми бухгалтерського обліку та їх використання на підприємствах. 1. Господарські процеси як об'єкти бухгалтерського обліку 2. Метод бухгалтерського обліку.	4
4	Тема 4. Бухгалтерський баланс. 1. Особливості побудови бухгалтерського балансу. 2. Основні етапи складання балансу.	4

5	Тема 5. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис. 1.Класифікація рахунків за призначенням та структурою.	4
6	Тема 6. Документація та інвентаризація. 1. Види бухгалтерських документів, їх класифікація. 2. Організація документообігу і зберігання документів.	4
7	Тема 7. Облікові реєстри, техніка, форми та організація обліку на підприємствах. 1. Форми бухгалтерського обліку 2. Облікова політика підприємства	4
8	Тема 8. Облік грошових коштів та фінансових інвестицій. 1. Облік короткострокових фінансових інвестицій.	4
9	Тема 9. Облік дебіторської заборгованості. 1. Розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості у Примітках до фінансової звітності. 2.Узагальнення інформації про дебіторську заборгованість в реєстрах бухгалтерського обліку.	4
10	Тема 10. Облік необоротних активів. 1. Облік витрат на ремонт 2. Облік витрат на капітальне будівництво, дообладнання, реконструкцію, модернізацію. 3. Облік зносу необоротних активів. 4. Інвентаризація необоротних активів.	4
11	Тема 11.Облік запасів. 1.Інвентаризація запасів та її відображення в обліку 2.Особливості обліку малоцінних і швидкозношуваних предметів.	4
12	Тема 12. Облік довгострокових зобов'язань та забезпечень. 1.Розкриття інформації щодо зобов'язань у Примітках до фінансової звітності. 2.Узагальнення операцій з обліку зобов'язань в реєстрах бухгалтерського обліку.	4
13	Тема 13. Облік короткострокових зобов'язань та забезпечень . 1. Облік довгострокових орендних зобов'язань. 2. Облік пенсійних зобов'язань.	4
14	Тема 14. Облік доходів, витрат та фінансових результатів. 1. Порядок визначення та облік фінансових результатів.	4
15	Тема 15. Облік власного капіталу. 1. Облік капіталу в дооцінках. 2. Облік додаткового капіталу.	4

Разом	60
--------------	-----------

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда, лекція, конспектування.
- 1.2. *Наочні*: презентація матеріалу з використанням мультимедійного проектору.
- 1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Абстрактно-логічний*
- 2.3. *Індуктивний метод*
- 2.4. *Дедуктивний*
- 2.5. *Порівняння*
- 2.6. *Розрахунково-конструктивний*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Проблемний (проблемно-інформаційний)*
- 3.2. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, диспути, використання проблемних ситуацій, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій (використання програми Kahoot, Zoom).

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						С Р С	Разом за модулі та СРС	Ат-естація	Підсумковий тест -	Су-ма
Змістовий модуль 1- 20 балів		Змістовий модуль 2 – 20 балів								
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	15	55 (40+ 15)	15	30	100
6	6	8	6	6	8					

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Бухгалтерський облік: Конспект лекцій з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2020 рік, 80 стор.

2. Бухгалтерський облік: робочий зошит та завдання для виконання практичних занять з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2019 рік, 74 с.

3. Бухгалтерський облік: методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни для студентів 3 курсу галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 051 «Економіка», 072 «Фінанси, банківська

справа та страхування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» денної та заочної форм навчання / Суми, 2018 рік, 30 с.

4. Навчально-методичні матеріали на основі платформи Moodle. URL: <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=293>

13. Рекомендована література

Базова

Акімова Н. С., Топоркова О.В., Наумова Т.А., Ковалевська Н.С., Янчева І.В., Янчев В.В. Бухгалтерський облік. Навч. посіб. Х.: «Видавництво «Форт» , 2016. 447 с.

Бухгалтерський облік: Навчальний посібник .В. М. Соколов, І. А. Косата, Т. В. Розіт тощо; за ред. В. М. Соколева. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної і практичної літератури, 2019. 520 с.

Гудзь Н.В. Бухгалтерський облік. 2-ге вид. перероб. і доп. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. – 424с.

Лишиленко А. Бухгалтерський облік: підручник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 670с.

Серпенінова Ю. С. Бухгалтерський облік: загальна теорія: навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2015. – 336 с.

Ткаченко Н.М. Бухгалтерський (фінансовий) облік, оподаткування, звітність: К.: Алерта, 2016. – 928с.

Швець В. Г. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. 4-те вид., переробл. і доповн. К.: Знання, 2015. 572 с.

Допоміжна

Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

Інструкція про застосування плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 року № 291. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

Національне Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 2 «Консолідована фінансова звітність». URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z1223-13>

Кім Ю. Г. Бухгалтерський та податковий облік: Первинні документи та порядок їх заповнення .К.: ЦУЛ, 2014. 600 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.zakon.rada.gov.ua> - офіційний сайт Верховної Ради України
2. <http://www.minfin.gov.ua> - офіційний сайт Міністерства фінансів України
3. <http://www.vobu.com.ua> - електронна версія газети «Все про бухгалтерський облік»
4. <http://www.nbuv.gov.ua> - офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського
5. <http://sfs.gov.ua> - офіційний сайт Державної фіскальної служби України